

מסירת מידע להגנה על משך הטיפול בתיק לפי סעיף 57 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 – הנחיית המשנה לפרקליט המדינה (עניינים פליליים)

סיכום

ביום 10.10.2019 נכנס לתוקף סעיף 57 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: **החסד"פ**), הקובע כי משך הליכי חקירה והעמדה לדין יהיה בהתאם לתקופות שייקבעו בנהלי רשויות החקירה באישור היועץ המשפטי לממשלה, ובהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, לפי העניין.

הנחייה זו מסדירה את הסוגיה של מסירת מידע, לבקשת נאשם בפלילים, הנוגע למשך הטיפול בתיקים.

1. תיעוד מועדי הטיפול בתיק אינו חומר שנאסף או שנרשם בידי הרשות החוקרת והוא אינו "נוגע לאישום", ולכן אינו בא בגדר חומר חקירה.

2. ככל שנאשם מבקש לטעון כי התביעה לא עמדה במשך הליכי החקירה וההעמדה לדין בהתאם לתקופות שנקבעו בנהלים ובהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, כאמור בסעיף 57 לחסד"פ [להלן: **מועדי הטיפול**], המסגרת המתאימה לטענה היא סעיף 149(3) לחסד"פ, קרי: במסגרת טענה לפגם או פסול בכתב האישום.

ככלל, חריגה ממועדי הטיפול מבלי שניתן לכך אישור כדן, אינה בגדר "סתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית", אלא בגדר פגם או פסול בכתב האישום. כך עולה מסעיף 57 לחסד"פ, הקובע כי "לא יוגש כתב אישום אם חלפו התקופות הקבועות בנהלים ובהנחיות כאמור, אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה".

3. ביקש נאשם מידע על משך הטיפול בתיק, והראה כי על פני הדברים, הטיפול בתיק נמשך מעבר למועדי הטיפול כאמור, למשל לעניין משך הטיפול בתביעה - נוכח מועד סיום החקירה והמועד שבו הוגש כתב האישום בעניינו - ימסור לו התובע מידע על משכי הטיפול בתיק כמפורט בסעיף 4 להלן.

4. התקיים האמור בסעיף 3, ימסור התובע לנאשם פירוט בכתב על אודות לוח הזמנים של הטיפול בתיק, ככל שהוא רלוונטי לבחינת מועדי הטיפול. במסגרת הפירוט האמור יציין אם ניתנו במהלך הטיפול דיווחים ואישורים בעניין הארכות של משכי הטיפול בתיק כאמור בנהלים ובהנחיית היועצת המשפטית לממשלה, ואם התקיימו עילות לעצירת מניין פרק הזמן לטיפול בתיק כאמור שם, ומהן. התובע לא יצרף את האישורים האמורים בהיותם תרשומת פנימית.

5. יובהר, כי אישור היועצת המשפטית לממשלה להגשת כתב אישום לפי סעיף 57 לחסד"פ, אם ניתן, אינו תרשומת פנימית והוא מצורף כדבר שבשגרה לכתב האישום ונמסר להגנה; זאת נוכח סעיף 57 לחסד"פ, המחייב את הסכמת היועץ המשפטי לממשלה להגשת כתב אישום, במקרים בהם חלפו התקופות הקבועות בנהלים ובהנחיות.

6. בנוגע להשלמות חקירה, יימסרו המועדים בהם התיק היה בהשלמות חקירה, כיוון שהן עוצרות את המרוץ של משך הטיפול על ידי התביעה. אולם, אין למסור את חילופי הדברים בין התביעה למשטרה בעניין השלמות חקירה, בהיותן תרשומות פנימיות. ראו למשל בש"פ 2270/06 **אל עילווי נ' מדינת ישראל** (7.9.2006), פס' 17.

7. הנימוקים לאישור היועצת המשפטית לממשלה לפי סעיף 57 לחסד"פ וכן הנימוקים לאישורים אחרים שניתנו לחריגות ממשך הטיפול בתיק, לא יימסרו להגנה, זאת בהתאם להלכת בית המשפט העליון בבש"פ 7955/13 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (10.4.2014) [להלן: **הלכת פלוגי**]. הלכת **פלוגי** קובעת כי נימוקים למתן אישורי היועץ המשפטי לממשלה מסוגים שונים הם תרשומת פנימית, אינם חומר חקירה ואין חובה להעבירם להגנה, אף לא מכוח חובת הנמקה מנהלית כללית. הלכת **פלוגי** עסקה אמנם באישור להעמדת קטין לדין לאחר שנה לפי סעיף 14 לחוק הנוער (ענישה, שפיטה ודרכי טיפול), אולם היא יפה גם לאישורי היועצת המשפטית לממשלה מכוח חוקים אחרים (ראו פס' 24-25 להלכת **פלוגי**).

<p>מקל וחומר שאין למסור נימוקים לאישורים שניתנו על פי ההנחיות והנהלים, שאינם של היועצת המשפטית לממשלה ("אישורים פנימיים").</p> <p>8. במקרים יוצאי דופן, בהם משך הטיפול חרג באופן ניכר ומשמעותי ממועדי הטיפול, והנאשם עמד בנטל הראשוני להוכחת טענה של הגנה מן הצדק, תישקל העברה של פרפראזה מנימוקי היועצת המשפטית לממשלה לאישור כתב האישום, לידי ההגנה ולבית המשפט (ראו פס' 27 להלכת פלוני), בהתייעצות עם הגורם שנתן את האישור או מי מטעמו.</p>	<p>תאריך הישיבה</p>